

ਅੱਗੋਂ ਅਰੁਣ ਬੀ. ਸਹਾਰਿਆ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਵੀਕੇ ਬਾਲੀ, ਜੇ

ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ— ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ

1988 ਦਾ LPA 1166

28 ਮਾਰਚ, 2001

ਪੈਪਸੂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1955—ਅਧਿਆਇ IV, Ss.7-A ਅਤੇ 20—
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 — ਕਲਾਮ 226—ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ
ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ — ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ—ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ—ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੁਝ
ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ — ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ
ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ—ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਝੋਂਪੜੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।— ਇੱਕ
ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲਾ
ਖੇਤਰ ਬਦਲ ਗਿਆ—ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਰਿਸ-ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ
ਅਜ਼ਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।
ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ—ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ—ਅਪੀਲ ਦੀ
ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।— ਸਿੰਗਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼। ਜੱਜ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਲਾਗਤ.
ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੱਟਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ
ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਵਧੀ
ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਵ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ 3 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ
ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਉਪ-ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 7-ਏ ਦੀ ਉਪ
ਧਾਰਾ (2) ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਉਹ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ
ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ। ਉਹ 3 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ
ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ
ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ,
ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸੇ
ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 37 ਅਤੇ 43)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ
ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ
ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ
'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ
ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਅਜ਼ਮਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਵਿੱਚ, 36 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਬਦਲ ਲਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਚਿੰਤਾ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ, ਜੋ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਬੂਠੇ ਅਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸੀ ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲਿਖੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਤੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਸਹੀ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

50,000

(ਪਾਰਾ 44 ਅਤੇ 45)

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ

ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰ.

ਐਸ.ਸੀ ਸਿੱਬਲ, ਐਡੀ. AG (Pb) RS, Chinna, Sr. DAG (Pb), ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

(1) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮੇਤ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1955 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਇੱਥੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਐਕਟ ਆਫ 1955') 6 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। (a) ਅਤੇ (b) ਧਾਰਾ 7-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਹ ਸਨ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

(2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ, ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸਮਤ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਾਢੀਆਂ ਤੋਂ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 26 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਅੱਜ ਤੱਕ, ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਬਰੀ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਰਿਸ-ਹਿੱਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਬੁਣੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਮਿੱਟ ਜੁਗਾੜ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਉਪਕਰਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਸਾਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਹਾਰੋਗੇ। ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਇੱਕ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ

ਨਾਲ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਲੈਸ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਝਗੜਾ, 37 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। -ਜਵਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ 3 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

(3) 26 ਓਨੀ 26 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਵਾਨ ਖੰਡ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਅਪੀਲਕਰਤਾ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IV ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਬਿਗਾਮ 6 ਬਿਸਵਾਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 19 ਦਸੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 6 ਮਾਰਚ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਵੱਡਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਖੁਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। . ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਬਾਰਨ ਦਰੀ ਗਾਰਡਨ), ਪਟਿਆਲਾ, - 30 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1114 (6-5), 1115 (3-3), ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। 1116 (3-3), 1117 (6-5), 1118 (6-0), 1119 (6-0), ਅਤੇ 1120 (11-10), ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੇ ਹੋਏ 42 ਬਿਗਾਮ 6 ਬਿਸਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। 1956. ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੋ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ, ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਨ, ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲੀਏ ਦੇ 90 ਗੁਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਰੁਪਏ। 2331. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਰੁ. 293.75 ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ।

(4) ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਲੈਕਟਰ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ, - 27 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। 1963 ਦਾ ਨੰਬਰ 1902। ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਨੇ 19 ਦਸੰਬਰ 1957 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਤਬਾਦਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਖਰੜਾ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਪਪਲਸ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੇ 21 ਅਗਸਤ, 1956 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31-ਐਫ.ਪੀ.1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਸਰਪਲੱਸ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 18 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 31-ਡੀ (3) ਅਧੀਨ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ

ਉਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਉਪਾਅ ਸੀ। ਦੀ ਧਾਰਾ 39(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਲਈ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਹਨਾਂ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਪਰ 18 ਦਸੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਭਾਵ, ਲਗਭਗ 3-1/4 ਸਾਲ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਰਡਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿਉਂਕਿ 27 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹੀ ਅੰਤਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਰੋਕਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਛੇੜਿਆ, ਉਥੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਕਤ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 1968 ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਅੱਗੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਉਣੀ, 1956, ਭਾਵ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਐੱਨ. 1955 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ

1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 16 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ 13 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ, ਭਾਵ, ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਐਕਟ. ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 21 ਅਗਸਤ, 1956 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, - 8 ਅਗਸਤ, 1974, ਅਨੁਬੰਧ ਏ-2 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ 24.54 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ land ਦੀ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 30 ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਰ ਸਰਪਲੱਸ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ 41.63 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 17.09 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਰਕਬਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 24.54 ਏਕੜ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ. ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਰਕਬਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਹੁਣ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਿਤੀ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1965 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, 16 ਮਾਰਚ, 1971 ਨੂੰ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 28 ਨਵੰਬਰ, 1973,

ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-2 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਨੋ-ਪ੍ਰਮਾਣਿ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਸੋਧ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ 17 ਮਈ, 1976, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-3 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਮਿਲੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਦੂਜੀ ਸੋਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 21 ਸਤੰਬਰ, 1978, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-4 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਉਸੇ ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਮਿਲੀ। ਕਲੈਕਟਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ P2 ਤੋਂ P4 ਨੂੰ ਫਿਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

1979 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 717, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ, ਭਾਵ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਕੋਲ 1963-64 ਵਿੱਚ 38.69 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗਿਆਯੋਗ ਖੇਤਰ, ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 7-ਏ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ 1956 ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਖਾਸ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ।

(5) ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1956 ਤੋਂ 42 ਬਿਸਵੇ 42 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸੇ ਪਾਰਸਲ ਅਤੇ ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਟਵਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਬੱਸੀ ਮਿਤੀ 27 ਜੁਲਾਈ, 1960) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1902 ਆਫ 1963 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਰਕਬੇ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 18 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ 1963 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 1902 ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ P-5 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ।

(7) ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ

ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਸਮਝੌਤਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜਣ ਲਈ। ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ 2000 ਦਾ ਨੰਬਰ 760 ਅਤੇ 761 ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤਾ ਅਨੁਬੰਧ ਸੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 15 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ 17 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। . ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੁਲਤਵੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ 17 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਦਰਜ ਕੀਤਾ:-

“ਅੱਜ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ 15 ਮਈ 2000 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਣ ਕਥਿਤ ਸਮਝੌਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ।

ਢੁਕਵਾਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਗਾਊਂ ਕਾਪੀ ਗੈਰ-ਬਿਨੈਕਾਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਗਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 10 ਜੁਲਾਈ, 2000 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।

(8) ਡੂਰਿਨ ਕੋਰਸੀਓ ਆਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕੀਏ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2000 ਦੇ ਸੀ.ਐਮ. ਨੰਬਰ 761 ਦੇ ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 30 ਜਨਵਰੀ, 1989 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ / 3 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1114 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 42 ਬਿਗਸ 6 ਬਿਸਵਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1118 (3-0) ਅਤੇ 1119 (6-0) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 9 ਵੱਡੇ ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਜੁਬਾਨੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ 17 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 739 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

ਸਬ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅਮਲੋਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਸਮਝੌਤਾ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ C-2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ C-2 ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀ-3 ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬ ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ, ਅਮਲੋਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀ-4 ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1118 ਅਤੇ 1119 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 9 ਬਿੱਗਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣਗੇ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਦੀ ਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 739 ਮਿਤੀ 17 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਵਿੱਚ 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 11 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ 23 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ 30 ਜਨਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਗੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ 17 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਝੌਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇ ਇਕੱਲੇ ਸਮਝੌਤਾ ਡੀਡ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(9) ਪ੍ਰੈਈਪ੍ਰੈਰੀ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਕਾਰਨ, ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮਿਤੀ 30 ਜਨਵਰੀ, 1989। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਗੱਲ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨੁਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ 24 ਨਵੰਬਰ 1988 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅੰਗੂਠਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ 9 ਬਿੱਗ ਜ਼ਮੀਨ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਡੀਡ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਮਝੌਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਿਰ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਸੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32-ਕੇਕੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਲਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਖੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਕੇਸ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਹੱਕਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਡਰ ਦੇ ਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਕ ਇੰਚ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਵੰਡੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਸਬੰਧੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸਚੇਂਜ ਡੀਡ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲਿਖ-ਪੜ੍ਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 30 ਜਨਵਰੀ 1989 ਦਾ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਸਚੇਂਜ ਡੀਡ ਵੀ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਡੀਡ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਦੇ ਵੀ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਸਚੇਂਜ ਡੀਡ ਜੋ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸਚੇਂਜ ਡੀਡ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਦੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

(10) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। . ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 3 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 24 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ। ਰਿਹਾ। ਅੱਗੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਭਾਵ 24 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਥਿਤ ਸਮਝੌਤਾ 30 ਜਨਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦਰਖਾਸਤ ਨੰਬਰ 761 ਆਫ 2000 ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ 'ਮੌਖਿਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 17 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਸਬ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅਮਲੋਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਡ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਕੁਝ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਚੱਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ 11 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ 23 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। .

(11) ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 42 ਬਿਗਸ 6 ਬਿਸਵਾਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ 17 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1988. ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ C-4 ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕੋਈ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀ-4, ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਮਾਮਲਾ 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸਿਰਫ ਬਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਭਾਵ, 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:-

“ਅੱਜ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ। ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਈਲ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।”

(12) 17 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਥੇ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ, 30 ਜਨਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਸਾਧਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਾਬਜ਼ ਮਾਲਕ ਹੋਣਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਸਮਝੌਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਸਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੀਬਿਟ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਂਡਿੰਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਜ਼ੀ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਹਿਸ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ, ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1118 ਅਤੇ 1119 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਰਫ 9 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ 33 ਬਿਸਵੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਕੇ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਭੱਦਲ ਬੁਹਾ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਇਹ ਵਟਾਂਦਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਵੀ 30 ਜਨਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਸਮਝੌਤਾ 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਪੈਰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1118 ਅਤੇ

1119, ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਿੰਡ ਭੱਦਲ ਥੂਹਾ ਸਥਿਤ 9 ਖਿੱਗਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਵਿੱਚ

ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਭੱਦਲ ਥੂਹਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 9 ਖਿੱਗ ਮਾਪ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

(13) ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਥਿਤ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਨੁਬੰਧ ਸੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ। ਇੱਕ ਸਮਾਯੋਜਨ ਜਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 3 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਬਿਆਨ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤਾ, 30 ਜਨਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੀ-2, 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਦੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚੀ C-2, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹਨ।

(14) ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀਲ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 3 ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 3 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਸਵਾਲ. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ, ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਮੰਨਣਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 3 ਨਵੰਬਰ 1988 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ 30 ਜਨਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 24 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲਾ ਇੱਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 17 ਮਈ 2000 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਈ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਲਗਭਗ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਬਹਿਸ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਨੁਬੰਧ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫੀ ਗਰਮ-ਗਰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ, Annexure C1, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 3 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਨੁਬੰਧ ਸੀ. ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ 42 ਬਿਗਸ 6 ਬਿਸਵਾ ਮਾਪਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ ਸਟੇਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ, ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 9 ਬਿੰਗ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ। 42 ਬਿਗਸ 6 ਬਿਸਵਾਸ ਮਾਪਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ। ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 17 ਦਸੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 9 ਫਰਵਰੀ, 1988 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਸਬ ਜੱਜ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਰਫ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਡੀਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦਾ

ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਭਾਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਸਮੇਂ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਸੇ ਦਿਨ, ਭਾਵ 30 ਜਨਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀਲ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਸਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਧੋਖਾਝੜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

(15) ਉੱਥੇ *YI* ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ, ਸਮਝੌਤਾ, ਅਨੁਬੰਧ ਸੀ। ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋ ਸੋਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਪਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ,

ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਝੌਤਾ, ਅਨੁਸੂਚੀ C-1 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(16) | ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 3 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(17) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਣ ਤੋਂ ਘੋਖੀਏ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਰਿਆਇਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਰਿਆਇਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੁਕਮ ਵੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ

ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਵੀ। ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮਿਤੀ 30 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, 1956-57 ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 41 ਵਿੱਘੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ 11 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 1957-58 ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਹੇਠ ਜ਼ਮੀਨ 63 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ 16 ਬਿਸਵੇ ਸੀ ਅਤੇ 1958-59 ਵਿੱਚ ਇਹ 14 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ 13 ਬਿਸਵੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਲ 1959-60 ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਸੀ। 42 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ 16 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 1960-61 ਤੋਂ 1962-63 ਤੱਕ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਵਿੱਚ 42 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ 17 ਮਈ, 1976 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਖਾਨ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸਮੇਤ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1105, 1106, 1107, 11121, 11111 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ।, 1113, 1118 ਅਤੇ 1119 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1114 ਤੋਂ 1120 ਵਿੱਚ 42 ਬਿਗਸ ਅਤੇ 5 ਬਿਸਵਾ ਨੂੰ ਸਾਉਣੀ 1960-61 ਤੋਂ ਹਾੜੀ 1962-1962 ਲਈ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਖਸਰਾ ਨੰ. 1118 ਅਤੇ 1119 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਜਦੋਂ 1955 ਦਾ ਐਕਟ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਖੇਤਰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਫਿਰ *ਜੈਸੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। (1), ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1118 ਅਤੇ 1119 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 12 ਬਿੱਗਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਸੰਬਰ, 1957 ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਭਾਅ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-FF ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32-ਕੇਕੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਅੱਗੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।*

(18) ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਆਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਜੇ.ਐਸ.ਪ੍ਰੋਸੈਟੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਹਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ, ਉਸਨੇ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮਨੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਵੀ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਪਿਤਾ-ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਾਲ। ਉਕਤ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ, ਭਾਵ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਹੁਕਮ

ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਐੱਫ

(1) 1971 ਆਰਐਲਆਰ 87

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਨੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

(19) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(20) ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਯੋਗਤਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 6 ਮਾਰਚ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਖੁਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਲੈਕਟਰ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੁਝ ਰਕਬੇ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 18 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਤੀ 10 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਵੰਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਇੰਤਕਾਲ 10 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 19, ਐੱਚ. ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਵੀ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਉਹ 1956 ਦੀ ਸਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। , ਭਾਵ, 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਿਮਾਂਡ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ। 21 ਵਾਂ ਅਗਸਤ, 1956 ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958, ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ, 8 ਅਗਸਤ, 1974 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। 41.63 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ 17.09 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਰਕਬਾ ਸਿਰਫ 24.54 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ

ਉਸਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਲਖੀ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਤੱਕ ਚੱਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਬਣ ਗਈ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਵੰਡ ਦੇ ਅਟੱਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੋ ਗਏ, ਇਲਜ਼ਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਰਪਲੱਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖੇਤਰ ਕੇਸ.

(21) ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵੰਡ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 19 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਵਾਲ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵੰਡ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਬਟਵਾਰੇ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਤਕਾਲ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਇੰਤਕਾਲ ਵੱਖਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਕਤ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ, ਦੋ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। .

(22) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਕ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29-ਏ, ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। (1) ਦੀ ਧਾਰਾ 29-ਏ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 22(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸਨੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਖਿਕ ਵੰਡ 10 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਉਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਨ, ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 7 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਸ ਵੰਡ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸਲਈ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ, ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ।

(23) ਹੈਵਿਨ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਚਰਚਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ ਪਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਵੰਡ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵੈਧ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਵੰਡ ਆਪਣੇ

ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਹਿੰਦੂ ਸੀ। ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪੱਤੀ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਮਰਦ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ (ਅਵਿਘਨ ਵਿਰਾਸਤ) ਹੈ, ਭਾਵ, ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤਾ, ਪੜਪੋਤਾ ਅਤੇ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਰਦ ਮੁੱਦੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦੇ ਪਲ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਨਾਲ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ। ST ਦੇਸਾਈ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪੈਰਾ 223 (ਸੋਲ੍ਹਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ) ਉਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਿੰਦੂ ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 213 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਸਰੀਰ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ ਅਤੇ ਪੜਪੋਤੇ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ, ਅਟੱਟ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਧਾਰਕ ਦੇ ਅੱਗੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਹੱਕ ਹੈ। ਜੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਪਾਠ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੇ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(24) ਇਹ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵੰਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ? 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ IV। ਅਧਿਆਇ IV ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ IV ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਕੇ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (h) ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। a) ਅਤੇ (b) ਧਾਰਾ 7A ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(k) ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7A ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ। ਧਾਰਾ 7A ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (a) ਅਤੇ (b) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ. ਧਾਰਾ 7 ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੁਬਾਰਾ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਤੀਹ ਮਿਆਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। .ਏਕੜ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ

ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਆਧਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 7 ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। . ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ

“(2) ਕੋਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ, ਟੀਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਣ? ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਐਕਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜਾਂ ਉਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ -

(a) ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ, ਜੇਕਰ ਨਿੱਜੀ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਾਂ

- (b) ਪੰਦਰਾਂ ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ, ਜੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਪੰਦਰਾਂ ਸਟੈਂਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

(25) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਵੰਡ ਹੈ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ, ਇਸਲਈ, ਵੈਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ. ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਧਿਆਇ IV ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ b! y ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਐਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"32. ਕੁਝ ਤਬਾਦਲੇ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ (1) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(2) Ifaany(ਜੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ anytransferCof[land0doescor ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ"।

(26) ਸ: ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਵਿਵਾਦ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32, ਸੈਕਸ਼ਨ 32KK ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭਾਗ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(27) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32 ਕੇਕੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਆਇ IV-A ਵਿੱਚ 1962 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਨਾਲ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੈਸਟਿੰਗ ਜਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ

ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨਹੀਂ।

(28) ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਅਧਿਆਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਜੋੜ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਐਕਟ. ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ 6 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਇਹ 1956 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 15 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1956 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 4 ਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਭਾਵ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨਾਂ। ਸੋਧ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 1956 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੋਧ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ (ਸੋਧ) ਐਕਟ ਨੰਬਰ 1959 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 19 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਤੋਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਸੋਧ ਐਕਟ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 32 ਐੱਫ਼.

"32FF. ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਤਬਾਦਲੇ:-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। 21 ਅਗਸਤ, 1956 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਇਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਲਈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ

ਇਹ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(29) ਕੁਝ ਨਿਆਂਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, tpartitionEbet ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਭਾਅ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ ਨੰ. XVI ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ 24 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਕੇ.ਕੇ. ਉਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ

"7. 1955 ਦੇ ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ 13 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 32KK ਦਾ ਸੰਮਿਲਨ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32K ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ

32 ਕੇ.ਕੇ. ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।- ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ

(a) ਜਿਥੋ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੰਸ਼ਜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ; ਅਤੇ

(b) ਧਾਰਾ (ੳ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32-ਐਫਐਫ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ- ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ, "ਵੰਸ਼" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(30) ਐਕਟ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ /said3 ActOsets1 ਦੀ ਧਾਰਾ 1e. ਉਹ ਭਾਗ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ

“1.(1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਭੂਮੀ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ, 1962 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਸੈਕਸ਼ਨ 2, ਸੈਕਸ਼ਨ 4, ਸੈਕਸ਼ਨ 5, ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਦੇ 30 ਵੇਂ ਦਿਨ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਉਪਬੰਧ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

(31) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 32KK ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। *ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 32KK ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। v. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ, 1962 ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਕੇ.ਕੇ. 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ 'ਇਸ ਐਕਟ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ”।*

(32) *ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਓਰਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। v. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (3) ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (a) ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ; (ਬੀ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, (ਸੀ) 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, (ਡੀ) ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਜ਼ਮੀਨੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ, ਅਤੇ (ੳ) ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ। ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋੜਵੰਦ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾ ਸਕੇ। 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ "ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੋ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਦੇਣਾ। ਸਰਪਲੱਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ (ii) ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼*

ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਇਕਾਈਆਂ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦੇ ਸਿਰਫ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ।

(33) ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵੰਡ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗ਼ੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਵੰਡ 10 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਧਾਰਾ 32 ਕੇ.ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 1962 ਵਿੱਚ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ। 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਸ਼ੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਏ

(2) 1969 ਆਰਐਲਆਰ 82

(3) 1968 PLJ 33

ਵੰਡ ਨੂੰ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਤਬਾਦਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧਿਆਇ IV ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਬਾਦਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਾ 32Kk ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ IV-A ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਅਸਲੀ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਵੰਡ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ।

(34) ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਂਝੀ ਹਿੰਦੂ 1 ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਗਨ ਨਾਥ ਐਂਡ ਓਰਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। v ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (4) ਆਨ * w I hich 3. ਸਰਜੀਤ 3 ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, 1 ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਕਿ "ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ, ਇਸ ਲਈ, ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਚਾਹੇ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਛੋੜੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸਲਈ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਾਂਝੀ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਓਰਸ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। v ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (5), ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ। (6) ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ, 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਅੱਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਵੰਸ਼ਜ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਧਾਰਾ 32-ਕੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਕੇਕੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ

ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 32-ਐਫਐਫ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਧਿਆਇ IV ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਇਕਾਈਆਂ ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦੇ ਸਿਰਫ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਇਹ ਉਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਕੇਕੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੇਵਲ ਅਧਿਆਇ IV-ਏ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੱਗੋਂ, ਵਿਆਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਆਇ IV ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ IV ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਅਧਿਆਇ IV-A ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪੂ ਹੋਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ IV ਅਤੇ IV-A ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ, ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਵੇ, ਆਗਿਆਯੋਗ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ। ਅਧਿਆਇ IV-A ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 32-KK ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ IV 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਆਇ IV-A ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਚੰਗਾ ਰੱਖੋ। ਫਿਰ ਵੀ, ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 32-ਕੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 32-ਐਫਐਫ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 32-ਕੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦਾ ਉਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਨੁਭਾਗ. ਜੇਕਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 32KK ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੰਡ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 32KK ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ, ਧਾਰਾ 32-ਕੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਧਿਆਇ IV-A 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 FF 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(35) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 KK ਅਧਿਆਇ IV 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਾਂ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 32FF 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਇਹ ਦੁੱਗਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(36) ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਕੇ.ਕੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)

Jawan & Others v. Mewa Singh & others
(V.K. Bali, J.)

ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 32 ਕੇ.ਕੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ "ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਕੇ.ਕੇ. ਪੈਪਸੂ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਂਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 32-ਕੇ.ਕੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 32- ਕੇ.ਕੇ. ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ। ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਛੂਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਕੇ.ਕੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32-ਕੇ.ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਔਲਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਹਰੇਕ ਲਈ ਛੱਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਉਹ"। ਸ੍ਰੀ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 32KK ਕੇਵਲ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਭਗਤ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। (7) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਗਵਾਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਐਂਡ ਆਰਐਸ (8) ਅਤੇ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਐਸ. v ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (9)* ਪਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਰਣੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ।

- (7) 1963 PLR 105
(8) 1970 PLJ 202
(9) 1980 PLJ 540

(37) ਹੈਵਿਨ ਨੇ ਇਮੇਨ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ,, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਕੈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਜੇ ਵੀ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਝੁਕੇ ਹੋਏ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ, ਭਾਵ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ 3 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਜੈਸੀ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ *ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (10)* ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਐਕਟ 8 ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। 1953 ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, 3 ਦਸੰਬਰ, 1953, ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 7-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ *ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ* ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇਬਜੈਕਟ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ 1953 ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਕਟ 8 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰੰਤਰ ਉੱਤੇ ਟੈਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। 12 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ. ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 1953 ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਕਟ 8 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 1887, 1953 ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਕਟ 8 ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਉਸ ਕੋਲ 12 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ। ਨੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉੱਤੇ ਉਸਾਰੀ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਭਾਵ, 1953 ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਕਟ 8 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ। ਪਰ ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1953 ਦੇ ਐਕਟ 8 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ। ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - (1) ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; (2) ਉਹ 3 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ; ਅਤੇ (3) ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਲਗਾਤਾਰ 12 ਸਾਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ, ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਧਾਰਾ 7-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) <?r ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ

ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੋਣਾ ਉਹ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ। ਉਹ 3 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

(38) ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਜੈਸੀ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 3 ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪਾਰਸਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਫੀਲਡ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 30 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਖੋਜ ਵਾਪਸ ਆਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 1956-57 ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 41 ਬਿਗਸ 11 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1957-58 ਦੀ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਹੇਠ ਜ਼ਮੀਨ 63 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 16 ਬਿਸਵੇ ਸੀ ਅਤੇ 1958-59 ਵਿੱਚ ਇਹ 14 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 13 ਬਿਸਵੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਲ 1959-60 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਹੇਠਲਾ ਰਕਬਾ 42 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ 1 ਬਿਸਵੇ ਸੀ। 1960-61 ਤੋਂ 1962-63 ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਵਿੱਚ 42 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1114 ਤੋਂ 1120 ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। 17 ਮਈ, 1976 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ, ਫਿਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ, ਇਹ ਸੀ ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1105, 1106, 1107, 1111, 1112, 1113, 1118 ਅਤੇ 1119 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1, 101, 1119 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। 1960-61 ਤੋਂ ਹਾੜੀ 1962-63 ਤੱਕ ਸਾਉਣੀ ਲਈ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 42 ਵਿੱਘੇ 5 ਬਿਸਵੇ ਮਾਪਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1118 ਅਤੇ 1119 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(39) Ifone ilfone isltobreadltheorder 30 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਸੰਪਾਦਿਤ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ, ਪਟਿਆਲਾ, ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ 17 ਮਈ, 1976 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1114 ਤੋਂ 1120 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 42 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਨੰਬਰੀ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ, ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਮਾਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਪਟਵਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਲ 1963-64 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 38.69 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਾਲ 1950-60 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ 45.22 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਹੀ ਪੈਰਾ ਵਿਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 1957-58 ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 42 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 11 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਸਾਲ 1957-58 ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 63 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 16 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। -58 ਅਤੇ ਸਾਲ 1958-59 ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 45 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 13 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਸਾਲ 1959-60

ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 42 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 16 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਲ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। 1960-61 ਤੋਂ 1962 63 ਵਿੱਚ ਇਹ 42 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਆਖਰੀ ਪਰ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1114 ਤੋਂ 1120 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ, ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਸਨ। ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਛੋਟੇ ਖੇਤਰ ਦੇ। ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। 17 ਮਈ, 1976 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਾਲਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1114 ਤੋਂ 1120 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਹ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1105, 1106, 1107, 1111, 1113, 1113, 1118 ਅਤੇ 1119 ਮਿਣਤੀ 41 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 11 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1114 ਤੋਂ 1120 ਮਾਪ 42 ਵਿੱਘੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ, ਫਿਰ ਵਿਦਵਾਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਖੋਜ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਕਿ "ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੱਤਾ ਦੇ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਖਾਨ ਪੁੱਤਰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1105, 1106, 1107, 1111, 1112 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ। , 1113, 1118 ਅਤੇ 1119 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਰਫਤਾਰ 96363-96360 ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ 42 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਵਿੱਚ ਮਾਪਦੇ ਹੋਏ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1114 ਤੋਂ 1120 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪੈਟੀਟਨ ਨੰਬਰ 717 ਆਫ਼ 1979 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਸੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਖੋਜ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਖਾਸ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਾਪਿਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਦੋ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਦਾ

ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(40) ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 30 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਖੋਜਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਬਾਲਗ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਸੰਪਤੀ ਸਾਂਝੀ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਬੇੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ *ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਮਹਾਬੀਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾਲ (11)*। ਅੱਗੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਹਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਧੂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(41) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(42) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕੀਏ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸ. ਇੰਤਕਾਲ ਨੰਬਰ 884 ਮਿਤੀ 10 ਦਸੰਬਰ, 1957/19 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ 2000 ਦਾ ਨੰਬਰ 105 ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਐਗਰੀਅਨ, ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰ ਮਿਤੀ 8 ਅਗਸਤ 1974 ਦੀ ਕਾਪੀ. ਨਾਭਾ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਪਲੱਸ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਲ ਅਤੇ ਏ-2 ਵਜੋਂ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੰਡ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੰਤਕਾਲ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 8 ਅਗਸਤ, 1974 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਢੁਕਵੀਂ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਮਿਸ. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਖਣ ਲਈ 2000 ਦਾ ਨੰਬਰ 128। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੰਬਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 628 ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ-6 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ਾ ਹੱਕ ਦਾਰ ਵਾਰ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ-7 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 24 ਜਨਵਰੀ, 2003 ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੰਬਰ 629 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੰਤਕਾਲ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਚੰਨਣ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਇਕਸੁਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਰਿਹਾ। ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਸੀ। 181/4/-ਅਤੇ ਆਮ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। 179/6/1 ਜ਼ਬੂ. ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ 345 ਬਿੱਗਾਂ ਅਤੇ 19 ਬਿਸਵੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਕਸ਼ ਹੱਕ ਦਾਰ ਵਾਰ ਅਤੇ

(10) 1999 (3) PLR 752

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਕਸੁਰਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਕੋਲ 355 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 15 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ 345 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 19 ਬਿਸਵੇ

ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਗ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡੀਗਰੀਟੇਬਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਅਨੁਬੰਧ R6 ਅਤੇ R7 ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੁਰਾਣੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਖਤੌਨੀ ਪਮਾਇਸ ਅਤੇ ਖਤੌਨੀ ਇਸਤੇਮਲ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ, ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਾਧੂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ. ਯਕੀਨਨ, ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ.

(43) ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਇਹ ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 30 ਨਵੰਬਰ, 1965, 28 ਨਵੰਬਰ, 1973, 17 ਮਈ, 1976 ਅਤੇ 21 ਸਤੰਬਰ, 1978 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1 ਤੋਂ ਪੀ-4 ਦੇ ਆਰਡਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਹਿਲਾ ਦਰਜਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਪਟਿਆਲਾ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(44) ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਝੂਠੇ, ਫਜ਼ੂਲ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਲੀਬਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਨਿਆਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਪਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਅੰਤ ਦੁੱਖ ਅਤੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਝੂਠੇ,

ਫਜ਼ੂਲ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਤਸੱਲੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(45) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਅਜ਼ਮਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, 36 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਬਦਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਲੁਕਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਅਡੋਲ ਰਹੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਬਦਲ ਲਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਚਿੰਤਾ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ, ਜੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸੀ ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਲਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਤੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਸਹੀ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। , ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। 50,000

(46) ਨਿਆਂ ਦਾ ਹਿੱਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਫਤਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ 1 ਗ੍ਰੇਡ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 30 ਨਵੰਬਰ, 1965, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1, ਹੋਵੇਗਾ

ਡਾ: ਪਿਆਰਾ ਲਾਈ ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਜੀ. ਐੱਸ. ਸਿੰਘਵੀ, ਜੇ.)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਜਨਰਲ) ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼

ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਜੀਐਸ ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਸੁਧਾਲਕਰ ਜੇ.ਜੇ

ਡਾ. ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ ਗਰਗ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ — ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1993 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 12211

18 ਅਪ੍ਰੈਲ 2001

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਕਲਾ. 226—ਪੰਜਾਬ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਜ ਸੇਵਾ (ਕਲਾਸ II) ਨਿਯਮ, 1979 — ਆਰ.ਐਲ. 9. ਅੰਤਿਕਾ 'ਸੀ' - ਅਧਿਆਪਨ ਲੈਕਚਰਾਰ (ਪੀਡੀਆਟ੍ਰਿਕ ਸਰਜਰੀ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਐਮਐਸ (ਜਨਰਲ ਸਰਜਰੀ) ਦੀ ਚੋਣ - ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਭਰਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ'- ਦਾ ਮਤਲਬ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ- ਰਿੱਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ (ਪੀਡੀਆਟ੍ਰਿਕ ਸਰਜਰੀ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਕਾ 'ਸੀ' ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਖਾਸ ਸ਼ਾਖਾ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ/ਵਿਭਾਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਐਸ. ਜਾਂ MD ਜਾਂ FRCS ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ MS (ਜਨਰਲ ਸਰਜਰੀ) ਜਾਂ MD (ਮੈਡੀਸਨ) ਵਰਗੀ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6, ਜਿਸ ਕੋਲ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਐਮਐਸ (ਜਨਰਲ ਸਰਜਰੀ) ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਸੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ (ਪੀਡੀਆਟ੍ਰਿਕ ਸਰਜਰੀ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਚੁਣਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ (ਪੀਡੀਆਟ੍ਰਿਕ ਸਰਜਰੀ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ